

Dnro 7577/93/21

22.9.2021

Eduskunta
Lakivaliokunta

LaV@eduskunta.fi

Tietosuojavaltuutetun lausunto

Eduskunnan lakivaliokunta on pyytänyt tietosuojavaltuutetun kirjallista asiantuntijalausuntoa hallituksen esityksestä eduskunnalle laeiksi luottotietolan; maksupalvelulain 86 §:n ja rikosrekisterilain 4 a §:n muuttamisesta (HE 109/2021 vp) ja lakialoitteesta laeiksi luottotietolain 18 ja 20 §:n ja ulosottokaaren 1 luvun 32 §:n muuttamisesta (LA 20/2020 vp).

Kiitän mahdollisuudesta lausua asiassa.

Hallituksen esityksessä on yhdistetty kaksi luottotietolakia koskevaa hanketta: maksuhäiriömerkintöjen säilytysaikojen lyhentämistä koskeva hanke sekä luottotietolain tarkistus tietosuoja-asetuksen mukaiseksi. Näistä jälkimmäisen hankkeen yhteydessä on tehty lähinnä lakia selkeyttäviä muutoksia.

Tietosuojavaltuutetun toimisto on lausunut molemmista hankkeista asian valmistelun aikaisemmassa vaiheessa. Esittämämme huomiot on otettu hyvin huomioon hallituksen esityksen valmistelussa. Pidän erittäin hyvänä esimerkiksi sitä, että nyt esitetty säilytysaikoja koskeva sääntely selkiyttää nykytilaa. Säilytysajan pidentymistä koskevaa 18 § :n 3 momenttia esitetään poistettavaksi, jolloin uusi maksuhäiriömerkintä ei enää pidentäisi vanhempien maksuhäiriömerkintöjen säilytysaikaa ja kunkin maksuhäiriömerkinnän säilytysaika olisi itsenäinen.

Tietosuojavaltuutetun toimisto on asian valmistelun loppuvaiheessa tuonut uutena asiana esiin myös tarpeen arvioida muutostarpeita maksuhäiriömerkinnän perusteena olevan velan suorittamista koskevan tiedon osalta. Nykyisin velan maksua koskevan tiedon rekisteröiminen luottotietorekisteriin edellyttää useissa tapauksissa rekisteröidyn aktiivisia toimenpiteitä (Ulosottolaitoksen kohdalla Ulosottokaaren 1 luvun 32 §). Tietosuojavaltuutetun toimisto katsoi, että sikäli kuin velan suorittaminen vastaisuudessa johtaisi maksuhäiriömerkinnän poistamiseen kuukauden kuluessa velan suorittamisesta, korostuu maksamistiedon merkitys rekisteröidyn näkökulmasta. Tästä johtuen tietosuojavaltuutetun toimisto katsoi olevan paikallaan arvioida esimerkiksi sitä, tulisiko velkojan ilmoittaa tieto velan maksusta luottotietorekisteriin.

Valiokunnassa käsiteltävänä oleva lakialoite LA 20/2020 luottotietolain ja ulosottokaaren muuttamisesta koskee muun ohella edellä kuvattua kysymystä. Aloitteessa esitetään muutettavan ulosottokaarin 1 luvun 32 §:ää siten, että ulosottomiehen tulisi ilmoittaa luottotietotoiminnan harjoittajalle antamia tietoja koskeva peruuttamisilmoitus ilman velallisen erillistä pyyntöä. Kuten edellä todettu, asialla on huomattava merkitys rekisteröidylle. Tästä syystä pidän perusteltuna, että tällaisen velvoitteen

asettamista harkitaan ja tässä yhteydessä myös arvioidaan, millaisia kustannuksia sanotusta velvoitteesta seuraisi esimerkiksi Ulosottolaitokselle.